

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 9. april 2025 blev i sag nr. 102500:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

AXA Forsikring, Filial af Axa Versicherung Ag V/K. Rerup & Co. A/S
Dalbergstrøget 9, Høje Taastrup
2630 Taastrup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har entrepriserforsikring. I brev af 22/10 2024 har klagerens advokat bl.a. anført:

"PÅSTAND

AXA Forsikring tilpligtes at anerkende, at skulle yde fuld dækning for skaden med skadesnummer ...

SAGSFREMSTILLING

Klager tegnede den 12. juni 2023 entrepriserforsikring ved AXA, efter begæring fra [andet forsikringsselskab]. Begæring fremlægges som **bilag 1**. Forsikringen blev tegnet, da klager i perioden 12. juni til den 1. marts 2024 skulle udføre renovering på en staldbygning tilhørende ejendommen beliggende ... Forsikringstilbud fremlægges som **bilag 2**. Forsikringspolice fremlægges som **bilag 3**. Forsikringsbetingelserne fremlægges som **bilag 4**.

Klager antog [murerfirma], som totalentreprenør på projektet.

Den 28. oktober 2023 gav staldbygningens tagkonstruktion/etagedæk efter og satte sig. Dette skete under udgravning ved en af [murerfirma] antaget underentreprenør, ... Udgravningen var næsten fuldført, da skaden indtraf.

Skaden blev umiddelbart herefter anmeldt til AXA, der den 1. november 2023 besigtigede skaden. Besigtigelsen alene blev foretaget fra et hul i facaden. Således blev arbejdet ikke inspiceret dybdegående.

AXA har den 8. november 2023 afvist at yde dækning. AXA begrundet blandt andet deres afvisningen med, at den skete skade er en uundgåelig og forudsigelig konsekvens af den fejlbehæftede udgravning under niveau for bærende fundamenter/punktfundamenter, at der forud arbejdets

udførelse ikke er udført projekt på de bærende konstruktioner for sikring af staldbygningen under renoveringens udførelse og at der ikke er tegnet en udvidelse der omfatter 'Farligt eller krævende arbejde'. Afvisningen fremlægges som **bilag 5**.

AXA skriver desuden i sin afvisning følgende: *'Det er vurderingen, at den udførte udgravning har medført stærkt reduceret eller nærmest ikke eksisterende bæreevne på staldbygningens tilbageværende rand- og punktfundamenter.*

[Murer] oplyser, at etagedæk er understøttet af 'røde soldater' i omfang/antal som gamle søjleunderstøtninger/punktfundamenter der er fjernet under udgravningen. Da søjlelængden på de anvendte 'røde soldater' er væsentligt forøget pga. udgravningsdybden, kan det ikke vurderes hvorvidt omfanget/antallet af soldater er tilstrækkelig for understøtning af etagedækket.'

Jeg har den 14. marts 2024 kl. 09.09 sendt brev til AXA, hvori jeg bad dem revurdere at yde dækning. Brevet fremlægges som **bilag 6**. AXA sendte samme dag kl. 11.11 en mail, hvori afvisningen blev fastholdt. Mailen fremlægges som **bilag 7**.

Jeg fremsendte den 21. marts 2024 klageskrift til AXA forsikring, hvilket klageskrift danner grundlag for nærværende klageskrift. Klageskrift fremlægges som **bilag 8**.

AXA forsikring antog advokat ... i sagen, der den 16. april 2024 afgav svar på klageskriftet, hvori afvisningen blev fastholdt. Afvisningen fremlægges som **bilag 9**.

ANBRINGENDER

Til støtte for den nedlagte påstand, gøres det gældende, at AXA har afvist at yde dækning på et uoplyst grundlag. AXA skriver i deres afvisning, at de alene har besigtiget det udførte arbejde fra et hul i facaden. Det er således ikke muligt for AXA at vurdere, hvorvidt forholdene er dækket af forsikringen.

AXA henviser i sin afvisning blandt andet til klausul 4032: *'Forsikringen dækker ikke skader, som på grund af arbejdets natur må anses som en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse.'*

En skade vil altid være sket som følge af arbejdets natur. Skulle en skade ikke ske som følge af arbejdets natur, vil skaden selvsagt ikke ske. Der er således tale om et urimeligt aftalevilkår, jf. aftalelovens § 36. Det skal i øvrigt bemærkes, at AXA ikke er i stand til at vurdere, hvorvidt skaden er en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse, idet de som bekendt ikke har besigtiget arbejdet tilstrækkeligt.

Der henvises særligt følgende i afvisningen: *'Da søjlelængden på de anvendte 'røde soldater' er væsentligt forøget pga. udgravningsdybden, kan det ikke vurderes hvorvidt omfanget/antallet af soldater er tilstrækkelig for understøtning af etagedækket.'* At AXA grundet egne forhold ikke kan vurdere, hvorvidt de anvendte soldater er tilstrækkelige eller ej, bør ikke komme klager som den svage part til last. Usikkerheden bør alene gavne klager derved, at AXA som den stærke part har haft mulighed for at undersøge og afklare denne usikkerhed, men har undladt at gøre dette. Det gøres derfor gældende, at klager har givet AXA alle tilgængelige oplysninger om forhold, som kan være af betydning for bedømmelse af forsikringsbegivenheden, jf. forsikringsaftalelovens § 22.

AXA har desuden henvist til forsikringens klausul 4034: *'Det er en objektiv betingelse for forsikringsdækning at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger. Samme krav er gældende ved indgreb i disse. Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af rådgivende ingeniør.'* AXA uddyber i deres afvisning dette med følgende: *'Da der forud arbejdets udførelse ikke er udført projekt på de bærende konstruktioner for sikring af staldbygningen under renoveringens udførelse er dækningsbetingelse ikke opfyldt.'*

Det er faktisk forkert, at der ikke er udført beregninger som angivet. [Murerfirma] har været totalentreprenør på entreprisen, og har haft [firma], til at udføre tegninger og beregninger for projektet. AXA har ikke godtgjort, at disse beregninger er mangelfulde. Det gøres gældende, at det alene skyldes underentreprenørens forhold, at skaden sket, og ikke de udførte beregninger.

AXA henviser i øvrigt til klausul 4045, om farligt eller krævende arbejde: *'Udgravning under niveau for bærende fundamenter – herunder undermuring og understøbning af fundamenter mv. – betragtes som farligt og krævende entreprisarbejde med komplicerede arbejdsprocesser, og kræver særskilt udvidelse af forsikringsdækning på entrepriseforsikring. Denne udvidelse er ikke tegnet for nærværende entrepriseforsikring hvorfor skader som følge af 'Farligt eller krævende arbejde' ikke er omfattet af forsikringsdækning.'*

Skulle det mod forventning vise sig, at arbejdet ikke er omfattet af den tegnede forsikring, gøres det gældende, at dette beror på AXAs forhold. Forsikringen er tegnet efter begæring fra [andet forsikringsselskab]. Klager har som forbruger henvendt sig til [andet forsikringsselskab], og har anmodet om den korrekte dækning, hvortil [andet forsikringsselskab] har anmodet AXA om en passende forsikring. At det så viser sig, at den tilbudte forsikring ikke findes egnet, skal ikke komme klager til last, men snarere den professionelle rådgivende part, [andet forsikringsselskab] og AXA.

I det scenarie, at forsikringen ikke dækker, kan dette dermed alene henføres til betingelsernes uklare og urimelige klausuler, samt faktisk forkerte oplysninger.

Følgelig skal AXA yde dækning for den anmeldte skade."

Selskabets advokat har den 22/11 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Selskabet mener, at afvisningen af forsikringsdækning af 8. november 2023 er berettiget, hvilket Selskabet i det følgende vil redegøre nærmere for.

2. Bemærkninger

Selskabet henviser overordnet til afvisningen af forsikringsdækningen af 8. november 2023 (bilag 5) samt det opfølgende svar af 16. april 2024 på klage til Selskabets klagefunktion (bilag 9), hvilke påberåbes til støtte for afvisningens berettigelse.

AXA Forsikring vil indledningsvist redegøre for forløbet omkring indtegningen af entrepriseforsikringen, dernæst for spørgsmålet om klageberettigelse og afslutningsvist vil Selskabet forholde sig

til de indsigelser som fremgår i klage af 29. oktober 2024 (dateret 22. oktober 2024 i 'klageskriftet').

2.1. Indtegningen af forsikringen

Selskabet modtog den 17. maj 2023 henvendelse fra [andet forsikringsselskab] ved ... vedlagt begæring om tegning af privat entrepriseforsikring (bilag 1). [Andet forsikringsselskab] rettede henvendelse på vegne af [klagerens ægtefælle] (herefter benævnt 'Forsikringstager').

Af begæringen (bilag 1) fremgår følgende entreprisebeskrivelse:

Entreprisebeskrivelse - Beskriv arbejdet, og hvordan det skal udføres. Oplys også, om der foretages indgreb i bærende konstruktioner. Hvis forsikringstager deltager som medbygger, beskriv da, hvilke opgaver der ikke udføres af professionelle håndværkere
Bestående vinkelbygning på beboelse udnyttes til beboelse. Det er pt en tidligere staldbygning på 247m ² hvoraf de 150m ² udnyttes til beboelse

Under afsnittet om særlige risici ved entreprisen var følgende anført:

Skal der laves gulvarme? Ja ☒ Nej ☐
Hvis ja, indsendes beskrivelse af metode/fremgangsmåde med oplysning om følgende:
Hvor dybt graves der ned? <u>40-50cm</u> Graves der under fundament? Ja ☐ Nej ☒

Selskabet sendte den 22. maj 2023 en mail med tilbud på tegning af entrepriseforsikring til Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] ved ...

Mailen var vedlagt tilbud på tegning af entrepriseforsikring (bilag 2) samt forsikringsbetingelserne for entrepriseforsikringen.

Mailen af 17. maj 2023 fra [andet forsikringsselskab] og Selskabets svar af 22. maj 2023 med vedhæftningerne vedlægges som **bilag A**.

Den 11. juni 2023 svarede Forsikringstager Selskabet med bekræftelse på at man ønskede at acceptere det fremsendte tilbud på tegning af entrepriseforsikringen.

Selskabet bemærker, at tilbuddet om entrepriseforsikring (bilag 2) er identisk med den endelige police (bilag 3). Tilsvarende var forsikringsbetingelserne (ses i bilag A, side XX-XX og bilag 4)

Den 12. juni 2023 sendte Selskabet en mail til Forsikringstager med bekræftelse på accepten af tilbuddet og vedlagt police (bilag 3) samt opkrævning for forsikringen.

Mailen af 11. juni 2023 fra Forsikringstager med accept og mail af 12. juni 2023 fra Selskabet med vedhæftningerne vedlægges som **bilag B**.

2.2. Klageberettiget

Selskabet bemærker, at forsikringstageren under entrepriseforsikringen er '[klagerens ægtefælle]'. Klager under nærværende sag er dog '[klageren]'/Klager.

Klager **opfordres (A)** til at redegøre for sin berettigelse til at indbringe klage over en police under hvilken Klager ikke er forsikringstager.

Selskabet forbeholder sig retten til at anmode Ankenævnet om at afvise klagen, såfremt Klagers redegørelse for klageberettigelsen giver anledning hertil.

2.3. Klagepunkterne

Som anført henholder Selskabet sig overordnet til afvisningen af forsikringsdækningen af 8. november 2023 (bilag 5) samt det opfølgende svar af 16. april 2024 (bilag 9).

Klage omfatter en række teknisk komplicerede punkter, hvilket formentlig også vil forudsætte teknisk bevisførelse for endelig belysning.

Selskabet vil i det følgende kommentere på klagepunkterne hver for sig:

2.3.1. Skaden er vurderet på et uoplyst grundlag

Selskabet er ikke enig med Klager i at Selskabet skulle have vurderet skaden på et uoplyst grundlag.

Selskabet har foretaget besigtigelse på adressen med ekstern ingeniør og skadekonsulent, ...

Som det fremgår af afvisningen af 8. november 2023 (bilag 5) var det nødvendigt at foretage besigtigelse udefra, idet der vurderes risiko for nedstyrtningssfare.

Som **bilag C** vedlægges 3 billeder fra [ingeniør og skadekonsulents] besigtigelse, hvor den indvendige udgravning ses.

Som det både fremgår af afvisningen af 8. november 2023 (bilag 5) og af billederne fra besigtigelsen (bilag C) er der udgravet til et niveau langt under fundamentets underkant. [Ingeniør og skadekonsulent] estimerede, at dette var mellem 50-80 cm under fundamentets underkant.

Selskabet har således ved den udvendige besigtigelse således haft de oplysninger der var nødvendige for at kunne vurdere, at flere klausuler i entreprisforsikringen var tilsidesat.

2.3.2. Klausul 4032

Klager har gjort gældende, at klausul 4032 skulle være udtryk for et urimeligt aftalevilkår, som således skal tilsidesættes i medfør af aftalelovens § 36.

Selskabet er ikke enig heri.

Klausul 4032 er udtryk for en ganske sædvanlig klausul, der findes i størstedelen af de selskaber som udbyder entreprisforsikrings forsikringsvilkår.

Klausulen 4032 og indholdet heraf har ligeledes gennem årene været anvendt i et stort tal af entreprisforsikringssager og er dermed fuldt ud anerkendt.

Indholdet af klausul 4032 er de facto nogenlunde svarende til 'uforudset' begrebet der også anvendes i de fleste entreprisforsikringer.

I nærværende forsikringsaftale (bilag 3, side 3) er klausulen indsat som en begrænsning af dækningen af 'Bygherrens bestående bygninger og anlæg'.

Både Klager og Forsikringstager har været bekendt med klausulen som også fremgår af tilbuddet, som blev accepteret uden bemærkninger, spørgsmål eller deslige – hverken fra Forsikringstager eller deres repræsentant, [andet forsikringsselskab].

Selskabet fastholder således, at være berettiget til at afvise dækning under henvisning til klausul 4032.

Den indtrådte skade med sætning af etagedækket og tagkonstruktionen på den bestående bygning er en undgåelig og forudsigelig konsekvens af den fejlbehæftede udgravning under niveau for bærende fundamenter/punktfundamenter, hvilket er i strid med gældende normer for udførelse af gravearbejder, hvor der maksimalt må udgraves til fundamentsniveau.

Hertil ses det ligeledes tydeligt af billederne fremlagt som bilag C, at flere af soldaterne er bøjet og således ikke kan anses for at have haft den nødvendige bæreevne til at bære etagedækket.

Selskabet er således berettiget til at afvise forsikringsdækning på denne baggrund.

2.3.3. Klausul 4034

Klager har gjort gældende, at klausul 4032 skulle være *'faktuelt forkert, at der ikke er udført beregninger som angivet'*.

Selskabet bemærker, at klausul 4034 er udtryk for en objektiv dækningsbegrænsning. Klausulen lyder som følger:

'Det er en objektiv betingelse for forsikringsdækning at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger. Samme krav er gældende ved indgreb i disse.

[...]

Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af rådgivende ingeniør'

Det er således en objektiv dækningsbetingelse, at der findes anvisninger og beregninger udført og kontrolleret af en rådgivende ingeniør af samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttet ifølge gældende normer, anvisninger eller statiske beregninger.

Klager har anført, at der af [firma] skulle være udført *'tegninger og beregninger for projektet'*. På trods af Selskabets opfordring i opfølgende svar af 16. april 2024 (bilag 9) til fremsendelse af dette materiale er det ikke sket.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 22, at forsikringstageren er forpligtet til at give selskabet alle tilgængelige oplysninger om forhold, som kan være af betydning for bedømmelsen af forsikringsbegivenheden mv.

Da Selskabet ikke har modtaget nogen form for dokumentation for at den objektive dækningsklausul skulle være efterlevet har Selskabet måtte lægge til grund, at dette skyldes, at der ikke fo-

religger disse påkrævede anvisninger og beregninger udført og kontrolleret af en rådgivende ingeniør.

Dette understøtter tilsvarende, at skaden er indtrådt, idet en fagmæssigt korrekt projekteret konstruktion ikke burde have sat sig sådan som det er sket. Selskabet vil dog igen opfordre til at der fremlægges relevant beregningsmateriale attesteret af en ingeniør, såfremt dette findes, idet dette følgelig kan have betydning for selskabets vurdering af om den objektive dækningsforskrift er eller ikke er overholdt.

Selskabet er som sagen er oplyst af Klager og Forsikringstager dog berettiget til at afvise forsikringsdækning på ovenstående baggrund.

2.3.4. Klausul 4045

Klager har gjort gældende, at klausul 4045 ikke kan påberåbes, da det fremsendte tilbud på entrepriseforsikring som også er enslydende med den tegnede forsikring ikke skulle være 'egnet', hvorfor Selskabet ikke skulle kunne påberåbe sig klausul 4045 om 'Farligt eller krævende arbejde'.

Dette er Selskabet ikke enig i.

Af begæringen, som Selskabet modtog fra [andet forsikringsselskab] den 17. maj 2023 (bilag A og bilag 1), fremgik det, at der ikke skulle graves under fundament, men alene i 40-50 cm dybde, såvel som det ikke i begæringen blev oplyst, at der ønskedes tillægsgækningsdækning for farligt eller krævende arbejde. Dette ses heller ikke på nogen måde at være oplyst i entreprisebeskrivelsen i begæringen.

Udover den udfyldte begæring var den eneste bemærkninger Selskabet modtog, jf. mail af 17. maj 2023 (bilag A) '*Tilbud ønskes*'.

Som anført ovenfor fremsendte Selskabet ved mail af 22. maj 2023 til både Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] Selskabets tilbud (bilag 2) og forsikringsbetingelser på den konkrete forsikring. Tilbuddet modsvarer som anført ovenfor den udstedte police (bilag 3).

Dette tilbud accepterede Forsikringstager også som anført den 11. juni 2023 (bilag B) uden bemærkninger.

Da Forsikringstager var repræsenteret af [andet forsikringsselskab] har Selskabet været berettiget til at forudsætte, at begæringen om tegning af forsikringen var afstemt mellem Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] samt at der var rådgivet herom i dette forhold.

Tilsvarende har Selskabet efter fremsendelse af tilbud til både Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] været berettiget til at forudsætte, at [andet forsikringsselskab] og Forsikringstager drøftede indholdet af tilbuddet inden accepten heraf den 11. juni 2023.

Selskabet er ikke bekendt med hvilken konkret rådgivning eller dialog der har været mellem Forsikringstager og [andet forsikringsselskab], men Selskabet har ikke modtaget nogen form for forespørgsler eller anmodninger om tillægsgækningsdækninger eller ændringer i tilbuddet fra hverken Forsikringstager eller [andet forsikringsselskab] forud for accepten af forsikringen.

Henset til at Klager anfører, at '*Klager har som forbruger henvendt sig til [andet forsikringsselskab], og har anmodet om den korrekte dækning*', da har forpligtelsen til at sikre, at forsikringen var med de korrekte dækninger henhørt hos [andet forsikringsselskab]. Såfremt der ikke er rådgivet herom i interpartes forholdet mellem Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] har dette dog ikke relevans for dækningsomfanget eller -begrænsningerne under den tegnede entreprisforsikring, idet denne er accepteret uden forbehold.

Da entreprisforsikringen ligeledes er tegnet med sædvanlige og markedskonforme klausuler, bestrider Selskabet, at den eventuelle manglende gennemgang i forholdet mellem Forsikringstager og [andet forsikringsselskab] kan føre til at Selskabet skal dække udover den risiko der er tilbud og som indtegnet.

Havde Forsikringstager haft spørgsmål eller betænkeligheder ved de indsatte klausuler kunne og burde sådanne spørgsmål have været rejst forud for accepten af entreprisforsikringen.

Selskabet fastholder, at der Selskabet er berettiget til at afvise dækning med henvisning til klausul 4045, idet der er tale om et farligt eller krævende arbejde. Der blev som dette også fremgår af bilag 5 udgravet i niveau tæt ved 50-80 cm under fundamentets underkant, hvilket er i strid med gældende normer og hvilket ligeledes forudsættes bekendt for enhver udførende entreprenør.

Som anført i klausul 4045 er sådanne arbejder ikke omfattet af forsikringsdækningen, medmindre der er en særskilt klausul med dækning herfor. Det er der ubestridt ikke, og det har hverken Forsikringstager eller [andet forsikringsselskab] anmodet om dækning for.

Selskabet er således berettiget til at afvise forsikringsdækning på denne baggrund.

2.3.5. Forsikringsbetingelsernes punkt 6 'Hvad dækker forsikringen ikke'

Selskabet afviser, jf. også bilag 5 ligeledes dækning under henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1 (bilag 4), idet det fremgår heraf, at forsikringen ikke dækker tab eller skade, som består i eller skyldes 'mangelfuld projektering, beregning, konstruktion eller arbejdsudførelse'.

Det er Selskabets vurdering, at den indtrådte skade i det hele skal betegnes som direkte.

Selskabet er således berettiget til at afvise forsikringsdækning på denne baggrund.

2.4. Sammenfatning

Selskabet fastholder således sammenfattende afvisningen af forsikringsdækningen under den tegnede entreprisforsikring som berettiget, jf. ovenstående.

Forsikringen er tegnet på sædvanlige og markedskonforme vilkår – Klagers bemærkninger om at disse skulle være uklare eller urimelige bør derfor følgelig afvises, jf. også redegørelsen for forløbet omkring indtegnen.

Henset til at skaden ligeledes er afvist ved mail af 8. november 2023 (bilag 5) og Klager (ikke Forsikringstager) først har anlagt denne sag den 29. oktober 2024 (tæt ved 1 år efter) bemærker Selskabet også, at bestemmelsen i vilkårenes punkt 17 (bilag 4) ligeledes potentielt vil kunne være relevant.

Ankenævnet *for* Forsikring

9.

102500

Henset til sagens tekniske karakter kan Selskabet være tvivlende på om sagen konkret vil være egnet til behandling ved Ankenævnet, idet der umiddelbart ses at være uenigheder mellem parterne som vil forudsætte teknisk bevisoptagelse og bedømmelse."

Klagerens advokat har i brev af 11/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

Klageberettiget:

Indklagede har opfordret Klager til at redegøre for sin berettigelse til at indbringe klage over en police under hvilken Klager ikke er forsikringstager.

Den forsikrede genstand er ejendommen ... Klager, [klageren], og [klagerens ægtefælle] ejer ejendommen i fællesskab. Udskrift fra tingbogen fremlægges som **bilag 10**.

Af Ankenævnet for Forsikrings vedtægters § 2, stk. 1 fremgår, at:

'Nævnet behandler klager fra forbrugere over tvister, der udspringer af en forsikringsaftale eller en pensionsaftale indgået mellem forbrugeren og et forsikringsselskab eller et pensionsselskab (en erhvervsdrivende), som er etableret i Danmark. En forbruger, der er sikret eller begunstiget i henhold til en tegnet forsikring eller pensionsordning, kan også klage.' (min egen fremhævelse).

Eftersom [klageren] er medejer til den forsikrede ejendom, er han at anse som begunstiget i henhold til den tegnede forsikring, og er dermed klageberettiget. Ankenævnet for Forsikrings vedtægter fremlægges som **bilag 11**.

Indklagedes opfordring er hermed besvaret.

I det tilfælde, at Ankenævnet for Forsikring måtte finde, at klager ikke er klageberettiget, anmodes om tilladelse til at lade [klagerens ægtefælle] indgå i sagen som klager.

Skadens vurdering og klausul 4045:

Indklagede fastholder, at skaden er vurderet på et oplyst grundlag derved, at skadekonsulenten besigtigede skaden udefra. Indklagedes har til dokumentation herfor fremlagt tre billeder.

Dette bestrides. Det gøres gældende, at de tre billeder ikke er fornøden dokumentation for, at skaden er vurderet på et oplyst grundlag, eller for, at der er udgravet til et niveau langt under fundamentets underkant.

Indklagede anfører videre, at skadekonsulenten om udgravningen *'estimerede, at dette var mellem 50-80 cm under fundamentets underkant.'* Når indklagede påberåber sig, at der ikke er dækning til en skade som følge af, at policens betingelser ikke er overholdt, er det ikke tilstrækkeligt at underbygge dette med en estimering. Det gøres derfor fortsat gældende, at skaden ikke er vurderet på et oplyst grundlag, og at det ikke er dokumenteret, at der er gravet ud under fundamentets underkant.

Idet det er udokumenteret, at skaden er sket som følge af farligt eller krævende arbejde, kan Indklagede ikke afvise dækning med henvisning til klausul 4045.

Klausul 4034 og 4032:

Indklagede gør gældende, at klausul 4034 er overtrådt. Dette er udokumenteret. Klager har haft autoriserede håndværkere til at forestå arbejdet. Således har ... (Under konkurs) (tidligere [murerfirma]) været totalentreprenør på entreprisen. Accepteret tilbud fremlægges som **bilag 12**. Idet arbejdet er udført af en professionel håndværker, har det formodningen for sig, at samtlige bærende konstruktioner er blevet afstivet og understøttet ifølge normer og anvisninger. Indklagede har ikke løftet bevisbyrden for det modsatte. Dermed kan Indklagede ikke afvise dækning med henvisning til klausul 4034.

Idet det har formodningen for sig, at arbejdet er udført ifølge normer, er det ikke dokumenteret, at skaden er en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse. Dermed kan Indklagede ikke afvise dækning med henvisning til klausul 4032.

Der henvises i det hele til Klagers første indlæg."

Selskabets advokat har i brev af 13/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"1.1. Ad Klageberettiget

Selskabet har noteret sig Klagers bemærkninger i relation til klageberettigelsen, herunder henvisningen til Ankenævnets vedtægts § 2, stk. 1 og henvisningen til tingbogsattest for ejendommen beliggende ... (bilag 10) som dokumenterer, at Klager er medejer af pågældende ejendom.

På baggrund heraf finder Selskabet ikke anledning til at stille spørgsmålstegn ved anførelsen af .../Klager som klageberettiget, jf. også forsikringsaftalelovens § 54. Det er tilsvarende noteret/konstateret, at [klagerens ægtefælle] står anført på klagen.

1.1.1. Ad Skadens vurdering og klausul 4045

Selskabet henviser til 1. indlæg af 22. november 2024, jf. punkt 2.3.1. og 2.3.4. der i det hele fastholdes.

Selskabet fastholder således, at klagen er vurderet på forsvarligt og sædvanligt grundlag af en ekstern skadeingeniør med væsentlig erfaring i vurdering af forsikringsskader indenfor property området.

Den eksterne skadeingeniør har således fundet det fuldt ud forsvarligt at vurdere omfanget og dybden af udgravningen, herunder også henset til det om umiddelbar nedstyrtningsfare af staldbygningen anførte, fra forsvarlig sikkerhedsmæssig afstand. Sikkerhedsmæssige hensyn tilsagde således, at vurderingen måtte foretages fra den pågældende afstand.

Det fremgår også entydigt af bilag C, at der er sket udgravning langt under fundamentets underkant, hvilket kan konstateres ved at se på ydervæggene på billederne, hvor der er gravet dybt under. Selskabet bemærker, at dette spørgsmål – henset til Klagers indsigelser – synes at forudsætte en form for teknisk bevisførelse, som umiddelbart ikke hensigtsmæssigt ses at kunne ske for Ankenævnet, hvorfor Selskabet gør gældende, at Selskabets eksterne skadeingeniørs tekniske vurdering må tillægges større vægt end Klagers egne betragtninger.

En udgravning i den pågældende dybde er efter sædvanlig teknisk forståelse at betegne som et 'Farligt eller krævende arbejde' henset til den potentielle skaderisiko for udskridning eller revnedannelser i den overliggende bygning, hvilket entydigt ikke er omfattet af forsikringsdækningen, jf. klausul 4045.

Arbejder er derfor pr. definition ikke omfattet, idet det ikke ved tegningen af forsikringen, jf. Selskabets 1. indlæg af 22. november 2024, afsnit 2.1. er oplyst at sådanne arbejder skulle foretages.

Selskabet er således berettiget til at afvise forsikringsdækningen.

1.1.2. Ad klausul 4034 og 4032

Selskabet henviser til 1. indlæg af 22. november 2024, jf. punkt 2.3.2. og 2.3.3. der i det hele fastholdes.

Klager gør gældende, at det skulle være udokumenteret af Selskabet, at klausul 4034 skulle være overtrådt. Til støtte herfor har Klager anført, at Klager har antaget *'autoriserede håndværkere til at forestå arbejdet'* samt, at *'arbejdet er udført af en professionel håndværker, har det formodningen for sig, at samtlige bærende konstruktioner er blevet afstivet og understøttet ifølge normer og anvisninger'*.

Klager gør på den baggrund gældende, at Selskabet ikke skulle have løftet sin bevisbyrde for det modsatte.

Selskabet bemærker, at klausul 4034 er formuleret som en objektiv dækningsbetingelse. Det er således Klager som har bevisbyrden for at den objektive betingelse for dækning er opfyldt. Det er ikke Selskabet som skal 'modbevise' dette.

Klager har således entydigt bevisbyrden for at samtlige bærende konstruktioner, ud- og indvendige vægge er afstivet og understøttet ifølge gældende normer, anvisninger eller statiske beregninger samt at anvisninger og beregninger er udført eller kontrolleret af en rådgivende ingeniør.

Såfremt Klager ikke konkret dokumenterer at disse objektive betingelser er opfyldt er Selskabet entydigt berettiget til at afvise forsikringsdækningen, jf. f.eks. Ivan Sørensen, Forsikringsret, 5. udgave, side 7, hvoraf det fremgår, at et forsikringsselskab berettiget kan undtage visse risici, ved objektive klausuler, såfremt selskabet ikke ønsker sig at påtage sig den risiko. Selskabet henviser tilsvarende til principperne i U 2010.98 V, hvor det blev fastslået, at en klausul om at bygningsindretning for lysproduktion 'skal foregå i en BS-60 brandcelle' var udtryk for en objektiv dækningsbetingelse.

Landsretten anførte følgende i afgørelsen:

'BS-60-klausulen er et krav om en særlig bygningsmæssig indretning af det eller de rum, hvori lysproduktionen skulle foregå, som betingelse for, at forsikringsselskabet - hvis der på et tidspunkt, hvor der drives lysproduktion i bygningerne, opstår ildebrand - skal dække omkostningerne til udbedring af brandskaden. Et sådant vilkår er ikke et krav om iagttagelse af en særlig adfærd fra ejers og/eller lejers side under lysproduktionen, men et objektivt krav om forudgående etablering af en permanent ikke-adfærdsbetinget foranstaltning. Den opstiller efter sit indhold en objektiv betingelse rettet mod ejeren af bygningen.'

(Selskabets understregning)

Det afgørende for, om der er tale om en objektiv risikoafgrænsning eller en sikkerhedsforholdsregel, er således, om dækningsundtagelsen er adfærdsregulerende; altså om bestemmelsen pålægger sikrede at foretage bestemte handlinger eller undladelser.

Såfremt der ikke er tale om en adfærdsregulerende bestemmelse (en sikkerhedsforskrift, jf. forsikringsaftalelovens § 51), men en bestemmelse som på objektivt grundlag indsætter forudsætning som skal være opfyldt for at dækningsløftet kan aktualiseres, så er forsikringsselskabet berettiget til at afvise dækning, såfremt sikrede ikke dokumenterer, at betingelsen er opfyldt.

Ankenævnet for Forsikring

13.

102500

I nærværende sag har Klager ikke dokumenteret, at dækningsbetingelsen er opfyldt, jf. klausul 4034 er opfyldt, hvorfor Selskabet er berettiget til at afvise forsikringsdækningen.

Klagers bemærkninger om at det må have 'formodningen for sig' at professionelle håndværkere følger sædvanlig god udførelsesskik kan ikke medføre, at Klager kan løfte bevisbyrden for at den objektive dækningsbetingelse er opfyldt. Dette følger også henset til, at der konkret er indtrådt en skade netop som følge af entreprenørens udførelse. Dette underbygger derimod, at arbejdet ikke er projekteret og udført forsvarligt eller korrekt.

Såfremt Klager ikke konkret kan fremlægge dokumentation herfor i form af dokumentation for at samtlige bærende konstruktioner, ud- og indvendige vægge er afstivet og understøttet ifølge gældende normer, anvisninger eller statiske beregninger samt at anvisninger og beregninger er udført eller kontrolleret af en rådgivende ingeniør, så kan Klager ubetinget ikke opnå forsikringsdækning.

Selskabet fastholder således tilsvarende i relation til klausul 4032, at skaden er en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse.

1.2. Sammenfatning

Selskabet fastholder således sammenfattende afvisningen af forsikringsdækningen under den tegnede entreprisforsikring som berettiget, jf. ovenstående og Selskabets 1. indlæg af 22. november 2024."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Nævnet har fået forelagt tilbud vedrørende ombygning af staldbygningen. Af mail af 17/5 2023 fra andet forsikrings-selskab til selskabet fremgår bl.a.:

"Tilbud ønskes"

Af begæring på entreprisforsikring fra andet forsikringsselskab til selskabet fremgår bl.a.:

Deltager forsikringstager som selv-/medbygger: Nej ☒ Ja, som medbygger ☐ Ja, som selvbygger ☐

Entreprisebeskrivelse - Beskriv arbejdet, og hvordan det skal udføres. Oplys også, om der foretages indgreb i bærende konstruktioner. Hvis forsikringstager deltager som medbygger, beskriv da, hvilke opgaver der ikke udføres af professionelle håndværkere

Bestående vinkelbygning på beboelse udnyttes til beboelse. Det er pt en tidligere staldbygning på 247m2 hvoraf de 150m2 udnyttes til beboelse

Huset er opført år: 1948 Fundamenttype: Beton

Ankenævnet for Forsikring

14.

102500

...

Dækningsomfang (sæt x og summer):

Standarddækning

All-Risk

Totalentreprisesum ekskl. grundens værdi

DKK

1.400.000

inkl. moms

Heraf bygherreleverance (byggematerialer, som du selv leverer)

DKK

inkl. moms

Tilvalgsdækning

All-Risk udvides til at omfatte brand og storm (kun ved nybyggeri)
Entreprenører er meddækket for brand og storm ved nybyggeri

Bestående bygning (førsterisikosum)

Værst tænkelig skadeomkostning i byggeperioden for eksisterende bygning (summen kan ikke overstige totalentreprisesummen, dog maksimalt 500.000 kr.)

DKK

500.000

Bygherreansvar

Personskade DKK 5.000.000/Tingskade DKK 2.000.000

...

Skal der foretages undermuring eller understøtning af fundament? Ja ☐ Nej ☒

Hvis ja, indsendes nøjagtig beskrivelse af, hvilke bygningsdele der undermures eller understøbes samt information om metode, undermuringsdybde osv.

Må udføres i sektioner af højst 1 meter.

Skal der laves gulvvarme? Ja ☒ Nej ☐

Hvis ja, indsendes beskrivelse af metode/fremgangsmåde med oplysning om følgende:

Hvor dybt graves der ned?

40-50cm

Graves der under fundament?

Ja ☐

Nej ☒

Af tilbud på entrepriserforsikring af 22/5 2023 fremgår bl.a.:

"POS 1 – All risk

Konstruktionstype: Ombygning, tilbygning & renovering

Forsikringssum: DKK 1.400.000 inkl. moms

POS 2 – Eksisterende bygning

Forsikringssum: DKK 500.000

...

Projekt beskrivelse

Renovering jf. begæring

Huset opført år: 1948

Fundament beskrivelse: Beton

...

Særlige betingelser

Generelle betingelser

...

Klausul 4032 – Bygherrens bestående bygninger og anlæg

Forsikringen dækker ikke tab og skade som følge af brand og storm.

Forsikringen dækker anden skade på bygherrens bestående bygninger og anlæg ved beskadigelse, der er en direkte følge af entreprisarbejdets udførelse.

Forsikringen dækker dog ikke skader, som på grund af arbejdets natur må anses som en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse.

Det er en objektiv betingelse for dækning af rør, ledninger og kabler, at sikre forinden arbejdets

påbegyndelse har indhentet tilladelse fra myndighederne, hvor dette kræves, og at der hos myndighederne og ledningsejerne er indhentet kortmateriale og undersøgt hvor ledninger, kabler og kloakker er anbragt.

...

Klausul 4034 – Bærende konstruktioner

Det er en objektiv betingelse for forsikringsdækningen at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger.

Samme krav er gældende ved indgreb i disse.

Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af rådgivende ingeniør.

...

Undtagelser

...

Klausul 4045 – Farligt eller krævende arbejde

Skade og /-eller tab som følge af ramning, spunsning, pilotering, herunder nedvibrering, opvibrering og optrækning af pæle og spuns, grundvandsækning, undermuring og understøbning af fundamenter, sprængning, vanskelige nedrivningsarbejder eller andre lignende teknisk, komplicerede arbejdsprocesser, er ikke omfattet af forsikringsdækningen med mindre dette er særskilt nævnt i en klausul."

Af mail af 11/6 2023 fra klagerens ægtefælle til selskabet fremgår bl.a.:

"Vi vil gerne takke ja til tilbuddet. Det skal gælde fra i morgen, den 12. juni 2023."

Af mail af 8/11 2023 fra ekstern ingeniør og skadekonsulent til klageren fremgår bl.a.:

"Besigtigelse, oplysninger til sagen mv.:

Skaden er besigtiget den 01.11.2023 med murer ... fra udførende entreprenør [murerfirma].

[Murerfirma] udfører for bygherre/bygningsejer – ... og [klageren], ... – ombygning/renovering af gammel staldbygning fra 1948 på adressen. Ombygningen/renoveringen omfatter bl.a. fjernelse af gammelt staldgulv og udgravning af underliggende jordlag – dels for etablering af lovpligtig rumhøjde i færdigt byggeri og dels for udførelse af nyt isoleret betongulv.

[Murer] oplyser, at udgravningen i staldbygningen er udført af underentreprenør. Udgravningen var næsten fuldført da staldbygningens etagedæk/tagkonstruktion pludselig giver efter og sætter sig – hvilket anmeldes som skade på AXA-entrepriseforsikringen.

Ved besigtigelsen er der etableret åbning/adgangshul i muret facade på bagside af staldbygning. Åbningen/adgangshullet er etableret for udtagning/udkørsel/transport af diverse materialer fra nedbrudt betongulv og udgravet jordlag fra staldbygningen.

Ved besigtigelsen **skønnes umiddelbart nedstyrtningsfare af staldbygningen** som følge af den udførte udgravning. Besigtigelsen foretages derfor fra åbning/adgangshul i facade.

Det kan konstateres, at jordlag i staldbygningen skønsmæssigt er udgravet til niveau ca. 50-80 cm under fundaments-underkant for facade- og gavlfundamenter samt de gamle punktfundamenter der står tilbage.

Det er vurderingen, at den udførte udgravning har medført stærkt reduceret eller nærmest ikke eksisterende bæreevne på staldbygningens tilbageværende rand- og punktfundamenter. [Murer] oplyser, at etagedæk er understøttet af 'røde soldater' i omfang/antal som gamle søjleunderstøtninger/punktfundamenter der er fjernet under udgravningen. Da søjlelængden på de anvendte 'røde soldater' er væsentligt forøget pga. udgravningsdybden, kan det ikke vurderes hvorvidt omfanget/antallet af soldater er tilstrækkelig for understøtning af etagedækket.

[Murer] oplyses, at der ikke er udarbejdet ingeniørprojekt med statiske beregninger af de bærende konstruktioner – herunder dimensionering af de midlertidige understøtninger, antal mv. for udførelse af udgravningsarbejdet. Videre oplyses, at der i projektet ikke forudsat understøbning/undermuring af fundamenter.

Skaden er ikke dækket på forsikringen

Jeg må desværre meddele, at skaden ikke er dækket på den tegnede entrepriseforsikringen med henvisning til nedenstående police- og vilkårmæssige undtagelser/klausuler

- Klausul 4032 – Bygherrens bestående bygninger og anlæg: *'Forsikringen dækker ikke skader, som på grund af arbejdets natur må anses som en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse'.*
Det er vurderingen at den skete skade ved sætning af etagedæk og tagkonstruktion mv. er en undgåelig og forudsigelig konsekvens af den fejlbehæftede udgravning under niveau for bærende fundamenter/punktfundamenter
- Klausul 4034 – Bærende konstruktioner: *'Det er en objektiv betingelse for forsikringsdækning at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger. Samme krav er gældende ved indgreb i disse. Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af rådgivende ingeniør.*
Da der forud arbejdets udførelse ikke er udført projekt på de bærende konstruktioner for sikring af staldbygningen under renoveringens udførelse er dækningsbetingelse ikke opfyldt.
- Klausul 4045 – Farligt eller krævende arbejde
Udgravning under niveau for bærende fundamenter – herunder undermuring og understøbning af fundamenter mv. – betragtes som farligt og krævende entreprisearbejde med komplicerede arbejdsprocesser, og kræver særskilt udvidelse af forsikringsdækning på entrepriseforsikring. Denne udvidelse er ikke tegnet for nærværende entrepriseforsikring hvorfor skader som følge af 'Farligt eller krævende arbejde' ikke er omfattet af forsikringsdækning.
- Entreprisevilkår 10.12 pkt. 6, 6.1 & 6.1.1 – *Forsikringen dækker ikke direkte tab eller skade som består i eller skyldes mangelfuld eller ikke konditionsmæssige materialer, mangelfuld projektering, beregning, konstruktion eller arbejdsudførelse."*

Nævnet har fået forelagt police af 12/6 2023, som er i overensstemmelse med tilbud af 22/5 2023. Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"Sektion 1 – All Risk Forsikring

...

5 Hvad dækker forsikringen?

5.1 Forsikringens omfang

Forsikringen dækker fysisk tab og/eller skade på de i policen anførte genstande af en hvilken som helst årsag med de angivne undtagelser i pkt. 6.

6 Hvad dækker forsikringen ikke?

6.1 Undtagelser

Forsikringen dækker ikke tab eller skade, som består i eller skyldes:

6.1.1 Mangelfulde eller ikke konditionsmæssige materialer,

- mangelfuld projektering, beregning, konstruktion eller arbejdsudførelse,
- slitage, korrosion, rust eller anden gradvis forringelse,
- mekanisk eller elektrisk afbrydelse og forstyrrelse (maskinhavari) på arbejdsmaskiner eller andet entreprenørmateriel.

Undtagelserne gælder dog kun de genstande, som rammes direkte af skade. Genstande som indirekte beskadiges, som følge af samme begivenhed, undtages ikke.

...

17 Forældelse af krav

Såfremt forsikringstageren ikke inden 6 måneder efter, at AXA Forsikring skriftlig har afslået et erstatningskrav, påstævner sagen for vedkommende domstol, mister forsikringstageren sin ret til erstatning."

Nævnet har fået forelagt fotografier.

Nævnet udtaler:

Klagerens ægtefælle tegnede entreprisforsikring for perioden 12/6 2023 til 1/3 2024 i forbindelse med ombygning af en staldbygning til beboelse. Andet forsikringsselskab anmodede på vegne af klageren og ægtefællen om tilbud. Af begæringen fremgår det, at "Bestående vinkelbygning på beboelse udnyttedes til beboelse. Det er pt en tidligere staldbygning på 247 m² hvoraf de 150 m² udnyttedes til beboelse". Det fremgår, at der anmodes om All-Risk dækning – hvor totalentreprisensum ekskl. grundens værdi er 1,4 mio. kr. inklusive moms – og tilvalgsdækning for værst tænkelig skadeomkostning i byggeperioden for eksisterende bygning med forsikringens maksimale sum på 500.000 kr. Det fremgår, at der ikke skal foretages undermuring eller understøbning af fundament. Det fremgår, at der skal laves gulvvarme, at der i forbindelse hermed skal graves 40-50 cm ned, og at der ikke skal graves under fundament. Selskabet udstedte på baggrund heraf tilbud af 22/5 2023, som klageren og ægtefællen accepterede.

Ankenævnet for Forsikring

18.

102500

Klageren anmeldte, at staldbygningens tagkonstruktion/etagedæk gav efter og satte sig under udgravning den 28/10 2023. Selskabet besigtigede bygningen ved ekstern ingeniør, hvorefter selskabet afviste dækning med henvisning til policens klausul 4032, 4034 og 4045.

Klageren ønsker, at selskabet skal yde fuld dækning for skaden. Klageren har anført, at selskabet alene har besigtiget det udførte arbejde fra et hul i facaden, hvorfor det ikke er muligt at vurdere, hvorvidt forholdet er dækket af forsikringen.

Hvad angår klausul 4032 har klageren anført, at der er tale om et urimeligt aftalevilkår, jf. aftalelovens § 36. En skade vil altid være sket som følge af arbejdets natur. Skulle en skade ikke ske som følge af arbejdets natur, vil skaden selvsagt ikke ske. Selskabet er ikke i stand til at vurdere, hvorvidt skaden er en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse, idet selskabet ikke har besigtiget arbejdet tilstrækkeligt. Den eksterne ingeniør har i øvrigt anført, at "Da søjlelængden på de anvendte 'røde soldater' er væsentligt forøget pga. udgravningsdybden, kan det ikke vurderes hvorvidt omfanget/antallet af soldater er tilstrækkelig for understøtning af etagedækket". At selskabet ikke kan vurdere, hvorvidt de anvendte soldater er tilstrækkelige eller ej, bør ikke komme klageren som den svage part til last.

Hvad angår klausul 4034 har klageren anført, at arbejdet er udført af en professionel håndværker, hvorfor det har formodningen for sig, at samtlige bærende konstruktioner er blevet afstivet og understøttet ifølge normer og anvisninger. Selskabet har ikke løftet bevisbyrden for det modsatte.

Hvad angår klausul 4045 har klageren anført, at det ikke er dokumenteret, at der er gravet ud under fundamentets underkant. Hvis det mod forventning viser sig, at arbejdet ikke er omfattet af forsikringen, beror dette på selskabets forhold. Forsikringen er tegnet efter begæring fra et andet forsikringsselskab. Klageren har som forbruger henvendt sig til andet forsikringsselskab og har anmodet om den korrekte dækning, hvortil andet forsikringsselskab har anmodet selskabet om en passende forsikring. At det så viser sig, at den tilbudte forsikring ikke findes eg-

net, skal ikke komme klageren til last, men snarere den professionelle rådgivende part – andet forsikringsselskab og selskabet.

Selskabet har anført, at det var nødvendigt at foretage besigtigelse udefra på grund af nedstyrtningssfare. Selskabet har ved den udvendige besigtigelse haft de oplysninger, der var nødvendige for at kunne vurdere, at flere klausuler i entreprisforsikringen var tilsidesat.

Selskabet har anført, at klausul 4032 er udtryk for en ganske sædvanlig klausul, der findes i størstedelen af de selskaber, som udbyder entreprisforsikring. Klausulen og indholdet heraf har gennem årene været anvendt i et stort tal af entreprisforsikringssager og er dermed fuldt ud anerkendt. Selskabet har anført, at både Klageren og forsikringstageren har været bekendt med klausulen, som også fremgår af tilbuddet, der blev accepteret uden bemærkninger, spørgsmål eller deslige. Den indtrådte skade med sætning af etagedækket og tagkonstruktionen er en undgåelig og forudsigelig konsekvens af den fejlbehæftede udgravning under niveau for bærende fundamenter/punktfundamenter, hvilket er i strid med gældende normer for udførelse af gravearbejder, hvor der maksimalt må udgraves til fundamentsniveau. Det ses tydeligt af fotografierne, at flere af soldaterne er bøjet og således ikke kan anses for at have haft den nødvendige bæreevne til at bære etagedækket.

Hvad angår klausul 4034 har selskabet anført, at det er en objektiv dækningsbetingelse, at der findes anvisninger og beregninger udført og kontrolleret af en rådgivende ingeniør af samtlige bærende konstruktioner, eller at ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge gældende normer, anvisninger eller statiske beregninger. Da Selskabet ikke har modtaget nogen form for dokumentation for, at den objektive dækningsklausul skulle være efterlevet, har selskabet måtte lægge til grund, at dette skyldes, at der ikke foreligger disse påkrævede anvisninger og beregninger udført og kontrolleret af en rådgivende ingeniør.

Selskabet har anført, at selskabet har været berettiget til at afvise dækning med henvisning til klausul 4045, idet der er tale om et farligt eller krævende arbejde. Der blev udgravet i niveau

tæt ved 50-80 cm under fundamentets underkant, hvilket er i strid med gældende normer og forudsættes bekendt for enhver udførende entreprenør. Som anført i klausul 4045, er sådanne arbejder ikke omfattet af forsikringsdækningen, medmindre der er en særskilt klausul med dækning herfor. Det er der ubestridt ikke, og det har hverken forsikringstager eller andet forsikringsselskab anmodet om dækning for. Selskabet har anført, at forpligtelsen til at sikre, at forsikringen var med de korrekte dækninger, lå hos andet forsikringsselskab. Såfremt der ikke er rådgivet herom i inter partes-forholdet mellem forsikringstageren og andet forsikringsselskab, har dette dog ikke relevans for dækningsomfanget eller -begrænsningerne under entrepriseforsikringen, idet denne er accepteret uden forbehold.

Selskabet har endelig afvist dækning under henvisning til, at forsikringen ikke dækker tab eller skade, som består i eller skyldes "mangelfuld projektering, beregning, konstruktion eller arbejdsudførelse", jf. forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.

Det fremgår af mail af 8/11 2023 fra ekstern ingeniør og skadekonsulent, at "Ombygningen/renoveringen omfatter bl.a. fjernelse af gammelt staldgulv og udgravning af underliggende jordlag – dels for etablering af lovpligtig rumhøjde i færdigt byggeri og dels for udførelse af nyt isoleret betongulv. [Murer] oplyser, at udgravningen i staldbygningen er udført af underentreprenør. Udgravningen var næsten fuldført da staldbygningens etagedæk/tagkonstruktion pludselig giver efter og sætter sig – hvilket anmeldes som skade på AXA-entrepriseforsikringen. Ved besigtigelsen er der etableret åbning/adgangshul i muret facade på bagside af staldbygning. Åbningen/adgangshullet er etableret for udtagning/udkørsel/transport af diverse materialer fra nedbrudt betongulv og udgravet jordlag fra staldbygningen. Ved besigtigelsen skønnes umiddelbart nedstyrtningsfare af staldbygningen som følge af den udførte udgravning. Besigtigelsen foretages derfor fra åbning/adgangshul i facade. Det kan konstateres, at jordlag i staldbygningen skønsmæssigt er udgravet til niveau ca. 50-80 cm under fundaments-underkant for facade- og gavlfundamenter samt de gamle punktfundamenter der står tilbage. Det er vurderingen, at den udførte udgravning har medført stærkt reduceret eller nærmest ikke eksisterende bæreevne på staldbygningens tilbageværende rand- og punktfundamenter. [Murer] oplyser, at etage-

dæk er understøttet af 'røde soldater' i omfang/antal som gamle søjleunderstøtninger/punktfundamenter der er fjernet under udgravningen. Da søjlelængden på de anvendte 'røde soldater' er væsentligt forøget pga. udgravningsdybden, kan det ikke vurderes hvorvidt omfanget/antallet af soldater er tilstrækkelig for understøtning af etagedækket. [Murer] oplyses, at der ikke er udarbejdet ingeniørprojekt med statiske beregninger af de bærende konstruktioner – herunder dimensionering af de midlertidige understøtninger, antal mv. for udførelse af udgravningsarbejdet. Videre oplyses, at der i projektet ikke forudsat understøbning/undermuring af fundamenter".

Det fremgår af klausul 4032 – Bygherrens bestående bygninger og anlæg – at "Forsikringen dækker ikke tab og skade som følge af brand og storm. Forsikringen dækker anden skade på bygherrens bestående bygninger og anlæg ved beskadigelse, der er en direkte følge af entreprisarbejdets udførelse. Forsikringen dækker dog ikke skader, som på grund af arbejdets natur må anses som en uundgåelig eller forudsigelig konsekvens af arbejdets udførelse. Det er en objektiv betingelse for dækning af rør, ledninger og kabler, at sikre forinden arbejdets påbegyndelse har indhentet tilladelse fra myndighederne, hvor dette kræves, og at der hos myndighederne og ledningsejerne er indhentet kortmateriale og undersøgt hvor ledninger, kabler og kloakker er anbragt".

Det fremgår af klausul 4034 – Bærende konstruktioner – at "Det er en objektiv betingelse for forsikringsdækningen at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger. Samme krav er gældende ved indgreb i disse. Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af rådgivende ingeniør".

Det fremgår af klausul 4045 – Farligt eller krævende arbejde – at "Skade og /-eller tab som følge af ramning, spunsning, pilotering, herunder nedvibrering, opvibrering og optrækning af pæle og spuns, grundvandsænkning, undermuring og understøbning af fundamenter, sprængning, van-

skelige nedrivningsarbejder eller andre lignende teknisk, komplicerede arbejdsprocesser, er ikke omfattet af forsikringsdækningen medmindre dette er særskilt nævnt i en klausul".

Det følger af § 16 i bekendtgørelse nr. 1779 af 6/9 2021 om god skik for forsikringsdistributører, som gjaldt, da klageren tegnede entreprisforsikringen, at uanset om der ydes rådgivning, skal forsikringsdistributøren inden aftalens indgåelse give kunden de relevante oplysninger om forsikringsproduktet i en form, som er forståelig og tilpasset forsikringsproduktets kompleksitet og den enkelte kundetype, så kunden kan træffe en informeret beslutning. Det følger af § 17, stk. 1, at ved distribution af en forsikringstype som den pågældende, skal kunden modtage de relevante oplysninger efter § 16 i form af et standardiseret dokument med oplysning om forsikringsproduktet på papir eller varigt medium. Det følger af § 17, stk. 3, at dokumentet blandt andet skal indeholde en sammenfatning af forsikringsdækningen, herunder de vigtigste forsikrede risici, den forsikrede sum og de vigtigste undtagelser, hvor der ikke kan indgives skades anmeldelser.

Det følger af § 20, stk. 1, at forsikringsdistributøren, inden en forsikringsaftale indgås, skal fastlægge kundens krav og behov på baggrund af oplysninger fra kunden. Forsikringsdistributøren skal give kunden objektive oplysninger om forsikringsproduktet på en forståelig måde, så kunden kan træffe en informeret beslutning. Af § 20, stk. 2, følger det, at alle forsikringsaftaler, der foreslås kunden, skal være i overensstemmelse med kundens forsikringskrav og -behov. Det følger af § 21, stk. 1, at når en forsikringsdistributør yder rådgivning, inden en forsikringsaftale indgås, skal forsikringsdistributøren give en individuel anbefaling, der forklarer, hvorfor et bestemt produkt bedst opfylder kundens forsikringskrav og -behov.

Nævnet bemærker, at det er selskabet, der skal bevise, at selskabet har fastlagt klagerens krav og behov inden forsikringsaftalens indgåelse.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der består en sådan usikkerhed om bedømmelsen af oplysningerne i sagen, at sagen ikke skønnes egnet til afgørelse i nævnet på skriftligt grundlag. Tvisten må som følge heraf afgøres ved domstolene, hvor der er mulighed for parts-

Ankenævnet for Forsikring

23.

102500

og vidneforklaringer, og hvor der kan udmeldes syn og skøn. Det følger herefter af vedtægternes § 4, stk. 3, nr. 3, at nævnet må afvise at afgøre sagen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det til afgørelsen af, om selskabet har tilsidesat sin rådgivningsforpligtigelse, fastlæggelsen af hvad en adækvat forsikringsdækning ville have indeholdt, spørgsmålet om selskabet over for klageren kan afvise dækning under henvisning til klausulerne og opgørelsen af en eventuel erstatning, kræves en nærmere bevisførelse, som ikke kan ske på skriftligt grundlag.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Klagegebyret tilbagebetales.

Hans-Jørgen Nymark Beck